

udleveres til hans Dødsbo, saa snart han afgik ved Døden uden at være fallit, vilde det være en Foranstaltning, som ikke vilde kunne genere Nogen, men som vilde virke som et ikke ringe Tryk paa svage Sjæle, der mulig havde god Villie, men savnede Villieskraft til at bringe det til Udførelse, som Lovten forlanger, at de skulle, nemlig opgjøre Status. Jeg forudsætter, at hvis en saadan Statusopgjørelse ved eventuel Nabning af Konkoluten fandtes at være fallit, maatte Manden være undergivet Straf for Bedrageri eller Falskneri. Jeg tror nok, at man i en saadan Foranstaltning vilde have et Hjælpe middel, som langt mere end nogen Udfigt til Straf vilde bevirke, at Lovens Bestemmelser bleve overholdte. Dette er kun en løs Tanke, jeg henstiller til behagelig Overveielse. Den er maaske noget ny, men jeg haaber, at der maa findes noget Brugbart deri. — I det Hele, kjøndt Lovforslaget ikke i alle Henseender er affattet paa en saadan Maade, som jeg helst vilde have det, mener jeg, at det er saadant, at det fortjener det høie Things Sympathi, og jeg vil anbefale det til videre Fremme.

Spørg: Det er jo klart, at den vigtigste Interesse ved dette Lovforslag ligger i handelsretlig Henseende, og det er et Punkt, som jeg ikke skal nærmere dvæle ved; det er jo udførlig behøvet af den ærede foregaaende Tale. Men det har en ganske anden Interesse, idet jo Værnet om de handelsretlige Interesser, der her er Tale om, iøvrigt nærmest, i alt Fald for en Del, maa søges i Straffelovgivning, og det er, idet jeg ser det fra denne Side, at jeg vil bemærke, at der utvivlsomt er en Trang til Lovten. Straffeloven har Straffebestemmelser for dem, der ere pligtige til at føre Handelsbøger, men som, naar de gaa fallit, vise sig enten forsettlig at have begaaet Urigtigheder med Hensyn til Handelsbøgerens Førelse eller at have gjort sig skyldige i grove Uordener. Jeg skal iøvrigt gjøre den ærede foregaaende Tale opmærksom paa, at Straffeloven ikke er saa mild, som han forudsætter, idet Straffen for saadanne grove Uordener er Fængsel og aldrig Bøder; altsaa selv hvor der foreligger Uagtsomhed, er der ikke Tale om en saa lav Straf som Bøder, men Straffen er Fængsel indtil 6 Maaneder, og forsættelige Forbudsninger og deslige gaa op til Strafarbejde. Men denne strafferetlige Regel er vanskelig at anvende, som den er, thi den forudsætter ganske vist en Pligt, som paahviler visse Næringsdrivende for deres Kreditorers Skyld, til under Straf at føre ordentlige Bøger, paa en

saadan Maade, at dens Overtrædelse faar Betydning i Tilfælde af Fallit; men Lovgivningen har ikke, saaledes som den nu er, jagt, hvad der er ordentlig Bogføring, og dette føles utvivlsomt i Praxis som en Mangel. Thi naar man, hvad der ligger nær, vil sige: Ordentlig Bogføring er i Lovens Forstand den Bogføring, som sker i Overensstemmelse med Forordningen af 1832 om Pligten til at føre Handelsbøger, og det er altsaa en ordentlig Bogføring, naar der føres Journal og Hovedbog, som Forordningen paalægger, vil man ikke komme til at fyldestgjøre de Krav, der maa stilles til en ordentlig Bogføring, Noget, hvorom de handelskyndige Revisørers Indstilling, der afgives i Henhold til Konkurslovens § 79, idelig bærer Vidnesbyrd. Det er ofte, at man ikke ved Hjælp af de ved Forordningen af 1832 paabudte Bøger, selv om de ere førte og førte paa den Maade, som Forordningen ommelder, vil kunne komme til en Forstaaelse af Forretningen, ikke vil komme til nogen Indsigt i dens Gang, og i saa Tilfælde altsaa, hvis man vil holde sig dertil, ikke vil kunne straffe, uagtet der virkelig er begaaet Uordener. Det er ogsaa ganske klart, at denne Forordning slet ikke har tænkt derpaa, idet den, saaledes som det ogsaa er bemærket her i Motiverne, har havt et ganske andet Diemed end det at sikre Kreditorerne. Den har havt det Diemed at sikre den Paagjældende selve Beviskraften af hans Bøger, og der er iøvrigt heller ikke nogen Forbindelse mellem denne Forordning og Straffelovens Bestemmelser herom. Men naar man saa siger: En ordentlig Bogføring er den fornuftige kjøbmandsmæssige Bogføring, saaledes som den i Reglen finder sit Udtryk i Bemærkningerne af de handelskyndige Revisører, naar de skulle fyldestgjøre den Opgave, som Konkursloven stiller dem, saa tror jeg, at man paa den anden Side vil sige: Nei, en saadan ordentlig Bogføring maa vi først have Lovhjemmel for, for at kunne lægge den til Grund for og forudsætte den ved Anvendelsen af Straffelovens § 262, og det er i alt Fald det, Praxis har gjort. Domstolene have ikke drøftet sig til at gaa saa vidt at erklære det strafbart i Henhold til Straffeloven, naar der har været endog grove Uordener med Hensyn til Bogføringen i den Henseende, at den ikke ophlyste Alt, hvad der skulde kunne ophlyses i Fallentens Forretningsgang fra første Færd og til Slutningen. Men paa den anden Side har Praxis jo heller ikke holdt sig til den i denne Henseende ufuldstændige Regel, som Forordningen af 1832 hviler paa. Man er gaaet en Mellemvei, som har den Mislighed,